

ZPRÁVY Z MĚSTYSE

VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE 2026

Volby do Zastupitelstva městyse Radiměř se budou konat ve dnech **9. října a 10. října 2026** v zasedací místnosti budovy úřadu městyse Radiměř, č. p. 170. V **pátek 9. října 2026** se bude hlasovat od **14:00 do 22:00 hodin** a v **sobotu 10. října 2026** od **08:00 do 14:00 hodin**. Hlasovací lístky budou doručeny voličům na adresu jejich trvalého pobytu v Radiměři do poštovních schránek nejpozději do **úterý 6. října 2026**. V Radiměři bude voleno **15 členů** zastupitelstva městyse.

Voličem je státní občan ČR, ale i státní občan jiného členského státu EU, který alespoň v druhý den voleb (nejpozději 10. října 2026) dosáhne věku 18 let. Volič - cizí státní občan EU s trvalým nebo přechodným pobytem v městysi musí však sám požádat u úřadu městyse o zápis do Dodatku stálého seznamu voličů, a to nejpozději do **středy 7. října 2026 do 16:00 hodin**, pokud již není v tomto seznamu zapsán z minulosti a to i u jiného obecního úřadu.

Překážkami výkonu volebního práva jsou zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody, omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva, zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu (např. karanténa), zahraniční výkon služby vojáka z povolání nebo vojáka v záloze. Pro volby do zastupitelstev obcí se nevydávají voličské průkazy.

Při volbách do zastupitelstev obcí může volič hlasovat pouze ve svém „domovském“ volebním okrsku, tedy v okrsku v místě svého trvalého pobytu, v případě občana jiného státu EU i přechodného pobytu.

!!! PŘIPOMENUTÍ !!!

Znovu připomínáme, že **do 31. 8. 2026** byly splatné **poplatky za odpad a za psa**. Výše poplatků zůstává stejná jako minulý rok. Poplatek za komunální odpad je **ve výši 1 100,- Kč** za osobu, **osoby do 18-ti let ve výši 800,-Kč**.

Od poplatku jsou osvobozeni:

- děti narozené v příslušném kalendářním roce,
- osoby, které v příslušném kalendářním roce dovrší 81 let a více let věku,
- třetí a každé další nezaopatřené dítě v domácnosti.

Poplatek za prvního psa je **ve výši 100,-Kč**, poplatek za druhého a dalšího psa je **ve výši 150,-Kč**. Poplatky je možné uhradit hotově na úřadě městyse v úředních hodinách, a to **v pondělí a ve středu od 7:30 do 12:00 hodin, od 13:00 do 17:00 hodin, ve čtvrtek od 13:00 do 15:00 hodin**, nebo převodem na účet úřadu číslo **1283353379/0800!!!**, VS – číslo popisné. Po dohodě na úřadě je možné zaplatit komunální odpad ve splátkách.

Výše uvedené informace naleznete také na webových stránkách městyse v sekci „Pro občany –Poplatky městyse.“

INFORMACE RADY MĚSTYSE O PROJEDNÁNÍ PETICE ZA ZACHOVÁNÍ PERGOLY U BISTRA IVETA

Dne 10. srpna 2026 obdržel městys petici „Za zachování zahrádky a přístřešku – pergoly Bistra Iveta v Radiměři“, kterou podepsalo 340 osob. Rada městyse petici projednala a přijala k ní stanovisko. Vzhledem k různým informacím šířícím se v městysi považujeme za důležité uvést věci na pravou míru a vysvětlit, co městys může a nemůže ovlivnit.

Městys podnikání Bistra Iveta nezakazuje

Městys Radiměř nezakázal provoz Bistra Iveta ani nebrání podnikání jeho provozovatelky. Výdejní okénko fungovalo řadu let i bez předmětné pergoly. Je nutné rozlišovat mezi samotným podnikáním a povolením konkrétní stavby.

O pergole nerozhodoval městys

Předmětná pergola byla postavena bez příslušného povolení, načež proběhlo řízení o jejím dodatečném povolení. Stavební úřad vydal rozhodnutí č. j. MU-SY/97953/2025/OV/hal, kterým dodatečné povolení nebylo vydáno. Proti tomuto rozhodnutí podala majitelka bistra odvolání a věc byla postoupena Krajskému úřadu Pardubického kraje. O odvolání dosud nebylo rozhodnuto a městys Radiměř nemůže výsledek tohoto řízení ovlivnit ani předjímat.

Územní plán a stavba

Petice se současně týká požadavku na změnu územního plánu. Zastupitelstvo městyse Radiměř dne 21. května 2026 rozhodlo nezařadit pozemky p. č. 3142/2 a 3182/5 do pořizované Změny č. 3 Územního plánu Radiměř. Nezařazení pozemků do této změny však neznamená zákaz provozování bistra. Platný územní plán sice na dotčených plochách připouští občerstvení s venkovním posezením na veřejných prostranstvích, avšak každá konkrétní stavba musí splňovat zákonné podmínky. Dle sdělení Odboru výstavby Městského úřadu Svitavy (č. j. MUSY/117220/2026/OV/com) jsou plochy dopravní infrastruktury (DS) určeny k zajištění dopravní obsluhy území a činnosti nesouvisející s tímto hlavním využitím jsou nepřípustné. Přístavba krytého přístřešku je částečně umís-

těna v této ploše, a proto je v rozporu s Územním plánem Radiměř. Podání návrhu na změnu územního plánu je pouze podnětem, nikoliv nárokem na kladné vyřízení. Podle usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3548/17 neexistuje právní nárok na určitou podobu územního plánu ani legitimní očekávání. Pokud stavba není v souladu s plánem, stavební úřad ji legalizovat nesmí.

Městys vytvořil vlastní veřejné posezení

Městys se snaží veřejný prostor v této lokalitě spravovat tak, aby byl bezpečný a sloužil občanům i návštěvníkům. Proto již dříve na vlastní náklady vybudoval v bezpečné části veřejného prostoru dřevěné posezení a dva herní prvky pro děti, které mohou využívat také zákazníci Bistra Iveta.

Proč městys petici nevyhověl

Důvodem není snaha omezovat fungování bistra nebo bránit venkovnímu posezení. O konkrétní pergole nyní probíhá odvolací řízení, do jehož rozhodování městys nesmí zasahovat. Zastupitelstvo současně rozhodlo o nezařazení pozemků do aktuálně pořizované Změny č. 3 Územního plánu Radiměř. Vyhovění požadavku na změnu územního plánu pouze za účelem legalizace již realizované černé stavby by mohlo vyvolat pochybnosti o rovném a předvídatelném přístupu městyse k obdobným požadavkům dalších vlastníků a mohlo by být předmětem námitek či právního přezkumu. Městys musí respektovat zákonné kompetence a nemůže svým rozhodnutím nahradit verdikt stavebního úřadu nebo odvolacího orgánu.

Rada městyse respektuje právo občanů petici podat a bere její obsah jako vyjádření názoru části veřejnosti. Považujeme však za důležité, aby se občané opírali o ověřitelná fakta, nikoli o zjednodušená tvrzení, že „městys zakázal pergolu“ nebo „brání Bistru v podnikání“. Naším cílem je postupovat podle platných pravidel, respektovat pravomoci úřadů a vytvářet bezpečný veřejný prostor, který bude sloužit všem obyvatelům i návštěvníkům Radiměře.

ZHODNOCENÍ VOLEBNÍHO OBDOBÍ 2022 - 2026

Vážení spoluobčané, dovoluji mi, abych se společně s vámi krátce ohlédl za volebním obdobím 2022–2026 a připomněl, co se nám v městyse Radiměř podařilo uskutečnit.

Za nejvýznamnější počín tohoto volebního období považujeme bezesporu dokončení a zprovoznění Společenského domu. Jeho součástí je nová knihovna, moderně vybavená hasičárna se zázemím pro výjezdovou jednotku a prosklená galerie, ve které je umístěna historická hasičská parní stříkačka. Součástí celého projektu bylo také zastřešení a vybavení pergol a vybudování přilehlého parku. Park jsme doplnili o chodníky, mobiliář, zavlažování, elektrorozvody, dětské hřiště, pingpongový stůl, minigolf a funkční mlýnské kolo, které je historickým symbolem Radiměře. Pro cyklisty jsme vybudovali také stojan s nabíječkou pro elektrokola. Společenský dům nám zároveň umožnil výrazně rozšířit kulturní a společenský život v městyse. Konají se zde divadelní představení, koncerty, letní kino, vánoční koncerty a další akce. Podařilo se nám také obnovit tradiční pouť na sv. Annu včetně jarmarku. Za naši práci jsme získali také dvě významná ocenění. Společenský dům byl oceněn v soutěži Stavba roku 2025 Pardubického kraje a v soutěži Vesnice roku 2026 jsme získali ocenění za vybudování víceúčelového komunitního a kulturního centra.

Péče o děti a školská zařízení

Dalším významným projektem bylo vybudování dětské skupiny pro 24 dětí, která nahradila původně plánované rozšíření mateřské školy. Dětská skupina byla zprovozněna k 30. 6. 2026 a velmi nás těší zájem rodičů. Věková hranice pro přijetí byla nastavena již od 1,5 roku. V souvislosti s tímto projektem jsme zároveň vyřešili dlouhodobě nevyhovující stav kuchyně mateřské školy a provedli komplexní rekonstrukci kotelny. Nově bylo instalováno kombinované vytápění – plynový kotel a tepelné čerpadlo – a zároveň byla provedena příprava na úplný přechod k tepelným čerpadlům s možností využití fotovoltaické elektrárny.

U základní školy jsme kromě každoročního příspěvku na provoz a případných drobných investic pokračovali také ve finanční podpoře obnovy IT techniky. Považujeme ji za důležitou pro kvalitu a modernizaci vzdělávání našich dětí. Nad rámec běžného provozu poskytuje městys základní škole také 750 Kč na každého žáka. Z těchto prostředků škola pořizuje školní potřeby, které by jinak museli hradit rodiče.

Rovněž se snažíme nastavovat poplatky za mateřskou školu, dětskou skupinu a školní družinu na přijatelné úrovni pro rodiče. Tyto finance jsou převážně využívány právě po děti – vybavení heren, hračky, hry a další různé pomůcky atd.

V tomto období jsme také zahájili přístavbu a celkovou rekonstrukci školní budovy č. p. 213, která slouží školní družině. Projekt řeší navýšení kapacity, modernizaci a rozšíření kuchyně a jídelny, vybudování venkovní učebny, výtahu a nových sociálních zařízení.

Péče o seniory

Nezapomínáme ani na naše seniory a dlouhodobě se snažíme podporovat služby a aktivity, které jim usnadňují každodenní život a zároveň přispívají k jejich zapojení do společenského dění v městysi. Pro seniory zajišťujeme bezplatný rozvoz obědů až do jejich domovů. Senioři starší 80 let jsou zároveň osvobozeni od poplatku za komunální odpad. Významnou úlohu má také kulturní komise městyse, která pravidelně navštěvuje naše jubilanty. Seniorům od 70 let chodí členové komise osobně blahopřát při jejich životních jubileích, vždy v pětiletých intervalech, a předávají jim dárkový balíček. V předvánočním období pak každoročně navštěvujeme všechny seniory starší 80 let, kterým předáváme vánoční přání a malý dárek. Po otevření Společenského domu jsme rozšířili také možnosti společenského setkávání seniorů. Uskutečnilo se zde několik příjemných posezení s hudebním doprovodem harmoniky, která nabídla našim seniorům možnost společně se setkat, popovídat si a strávit příjemné odpoledne. I těmito aktivitami chceme dát našim starším spoluobčanům najevo, že jsou důležitou součástí života Radiměře a že si vážíme jejich celoživotního přínosu pro náš městys.

Technické služby a péče o městys

Významným krokem bylo založení Technických služeb městyse Radiměř, které zajišťují údržbu městyse a poskytují různé služby občanům i dalším subjektům. Pokračovali jsme v pravidelných opravách a údržbě veřejných prostranství, zeleně, majetku a pozemků městyse. Pravidelně jsme se věnovali také údržbě hřbitova, kostela, základní a mateřské školy, autobusových čekáren, výsadeb a dalších veřejných ploch. Podle potřeby jsme prováděli jejich opravy a obnovu. Vybudovali jsme několik nových zpevněných ploch pro umístění kontejnerů na tříděný odpad a doplnili sběrná místa o další kontejnery. Nově byly rozmístěny také odpadkové koše s pytlíky na psí exkrementy. Pokračovali jsme

v drobných protipovodňových opatřeních na kritických místech v městysi a v pravidelných opravách polních cest ve spolupráci se ZD Radiměř a podle našich možností.

Investice a další projekty

- ✓ vybudování bezbariérového přístupu do úřadu městyse
- ✓ oprava dřevěného kříže u úřadu městyse
- ✓ oprava vstupního portálu na hřbitov
- ✓ vybudování kamenné zídky na hřbitově, která vymezuje prostor pro devět nových hrobových míst
- ✓ zadání projektové dokumentace pro další čtyři stavební parcely pro výstavbu rodinných domů v lokalitě u bývalé kuželny
- ✓ opravy autobusových čekáren – výmalby a nátěry fasády dle potřeby a pravidelný úklid
- ✓ vybudování zpevněné plochy včetně odvodnění před kabinami TJ Radiměř
- ✓ rozšíření komunikace u bytových domů č. p. 435 a 436 včetně nových parkovacích míst a nového přístupového chodníku a oprava mostu
- ✓ kompletní servis multifunkčních hřišť včetně výměny záchytné sítě u hřiště v areálu TJ a navýšení záchytné sítě za brankou směrem do zastavěné části městyse
- ✓ prodej čtyř bytů v bytovém domě č. p. 316 (bývalá horní školka) po jeho celkové rekonstrukci
- ✓ zřízení pošty Partner v budově č. p. 440 – zdravotním středisku
- ✓ celková rekonstrukce prostor praktického lékaře ve zdravotním středisku včetně nového nábytku a vybavení
- ✓ pořízení elektronické úřední desky k úřadu městyse (dotace)
- ✓ vybudování fotovoltaické elektrárny pro přečerpávací stanici odpadních vod ČS1 s možností sdílení přebytků v rámci snižování nákladů na energie (dotace)
- ✓ pořízení dvou elektromobilů SELVO a TOYOTA pro potřeby údržby a služeb zajišťovaných pro městys (na oba vozy byly získány dotace)
- ✓ kompletní oprava historické hasičské parní stříkačky a její uvedení do provozu
- ✓ pořízení venkovní únikové hry prostřednictvím mobilní aplikace s tématem historie Radiměře za účelem podpory cestovního ruchu (dotace)

Na opravu historické hasičské parní stříkačky se nám na základě osobního jednání s radní pro cestovní ruch Pardubického kraje podařilo získat dotaci ve výši 300 000 Kč. Díky jejímu umístění v prosklené galerii u Společenského domu si ji může každý návštěvník městyse prohlédnout bez omezení.

Podpora spolků a organizací

Velkou pozornost jsme věnovali také podpoře místních spolků a organizací. Od roku 2022 do roku 2026 jsme poskytli finanční podporu v celkové výši:

Organizace	Poskytnutá podpora
TJ Radiměř	705 000 Kč
SDH Radiměř	168 760 Kč
LOVĚNA Radiměř	120 000 Kč
LOVĚNA Radiměř – kroužek	60 000 Kč

Včelaři	80 000 Kč
Salvia Svitavy	73 000 Kč
Charita Svitavy	90 000 Kč
Charita Polička	135 000 Kč
SRPDŠ při ZŠ Radiměř	182 000 Kč
Technické služby městyse Radiměř	300 000 Kč
Římskokatolická farnost Radiměř	249 000 Kč
CELKEM	2 167 760 Kč

Vedle této podpory poskytujeme také finanční dary mimo veřejnou finanční podporu, například na příměstské tábory a plesy pořádané spolky, a dále podporujeme SRPDŠ při ZŠ, Zelené Vendolí, Centrum J. J. Pestalozziho, Asociaci Radost, Centrum Tamtam, Domov na rozcestí Svitavy, Linku bezpečí a Zdravotního klauna.

Několik statistických a finančních údajů

Za sledované období se počet obyvatel městyse zvýšil. V listopadu 2022 měl městys Radiměř **1 160** obyvatel, zatímco v srpnu 2026 jich evidujeme **1 234**. Od listopadu 2022 do srpna 2026 nás navždy opustilo **44** občanů a narodilo se **56** nových občánků.

Pozitivní vývoj můžeme sledovat také u základní školy. V roce 2022 ji navštěvovalo **97** žáků, zatímco v roce 2026 již **123** žáků, přičemž výhled do dalších let naznačuje další nárůst. V mateřské škole byl v roce 2022 počet dětí **46** a v současné době tím, že došlo k otevření dětské skupiny Zvidálek k 30. 06. 2026, máme v mateřské škole **34** dětí a ve Zvidálkovi **18** dětí.

Dotace a hospodaření

V letech 2022–2026 se nám podařilo získat a zajistit dotace v celkové výši 50 342 823,99 Kč. Z této částky jsme již na účet městyse obdrželi 32 649 487,65 Kč. Dalších 17 693 336,34 Kč představují dotace, které máme schválené na základě vydaných rozhodnutí o poskytnutí dotace, a které budeme čerpat v souvislosti s realizací rekonstrukce a přístavby školní budovy č. p. 213. Stav finančních prostředků na bankovních účtech městyse činil 40 236 380,68 Kč k 1. 1. 2022 a 55 733 937,91 Kč k 30. 7. 2026. Na výstavbu Společenského domu byl městysi poskytnut úvěr ve výši 30 000 000 Kč. K 30. 7. 2026 zbývá z tohoto úvěru doplatit 22 321 404 Kč. Úvěr byl zasmluvněn na dobu 15 let splatnosti za výhodných úrokových podmínek 2,13% s roční splátkou cca 2,6 mil., která se bude postupně snižovat.

Poděkování

Na závěr mi dovolu, abych jménem svým i jménem Zastupitelstva městyse Radiměř poděkoval všem občanům, zaměstnancům městyse a Technických služeb, zastupitelům, radním, členům výborů a komisí městyse, vedoucím všech spolků a jejich členům, ředitelkám, pedagogům i provozním zaměstnancům našich škol, členům výjezdové jednotky hasičů a všem ostatním, kteří se spolu s námi podíleli na rozvoji Radiměře.

Víme, že se nikdy nemůžeme zavděčit všem a že na některé věci mohou mít občané odlišný názor. Přesto jsme se po celé volební období snažili svou práci dělat srdcem pro náš městys, selským rozumem a zároveň v souladu se zákony a pravidly, která jsme povinni dodržovat. Děkuje vám za důvěru, spolupráci, připomínky i podporu.

Roman Satrapa, starosta městyse

VÝZVA K ODSTRANĚNÍ VĚTVÍ

Rychle rostoucí vegetace v tomto období často způsobuje poruchy veřejného osvětlení, rozhlasu i elektrického vedení a může komplikovat průjezd po místní komunikaci. Žádáme proto vlastníky pozemků o kontrolu a zajištění ořezu stromů a keřů, které zasahují do vedení nn, veřejného osvětlení, veřejného rozhlasu nebo prostoru místních komunikací. V případě, že byste nebyli schopni prořez provést sami, můžete se obrátit na pana Pokorného (mobil 605 077 713) z Technických služeb městyse Radiměř, který Vám za úplatu prořez vč. likvidace a odvozu, případně i dohled pracovníků ČEZ, zajistí.

STAVEBNÍ ÚPRAVY A PŘÍSTAVBA HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY ZŠ RADIMĚŘ, RADIMĚŘ 213

Ke konci června byla předána budova č. p. 213 k zahájení plánované stavby. Dokončení akce je plánováno do 30. 06. 2027 s tím, že k uvedení do provozu dojde nejpozději do 31. 08. 2027 – tedy před zahájením nového školního roku. Vzhledem k omezenému prostoru v okolí základní školy a nutnosti jeho využití pro staveniště Vás žádáme o dodržování několika zásadních opatření. Hlavním důvodem je bezpečnost Vašich dětí. Prosíme, abyste v tomto prostoru neparkovali vozidla, a apelujeme na rodiče, aby ke škole nezajížděli autem, pokud to není nezbytně nutné. Místní obyvatelé zároveň žádáme o zvýšenou opatrnost při projíždění okolo stavby z důvodu výrazně zúženého průjezdu. Rezidentům z přilehlých nemovitostí garantujeme zachování přístupu. V případě potřeby navážky materiálu nebo rozměrnějšího zásobování jsme připraveni situaci operativně vyřešit. Děkujeme všem obyvatelům i rodičům za pochopení, ohleduplnost a spolupráci.

Roman Satrapa, starosta městyse

OKÉNKO Z PIVNICE U MLÝNA A SPOLEČENSKÉHO DOMU

Srpen je za námi a my se za ním můžeme ohlédnout s velkou radostí. Byl to měsíc plný krásných okamžiků, rodinných setkání, oslav a především lidí, kteří si pro své důležité životní chvíle vybrali právě Společenský dům Radiměř.

Během srpna jsme u nás přivítali **dvě svatby**, při kterých jsme mohli být součástí jednoho z nejkrásnějších dnů v životě novomanželů. Nechyběly ani **narozeniny a křtiny**, a tak se naše prostory během měsíce několikrát proměnily podle přání našich hostů.

Každá akce byla jiná, každá měla svoji jedinečnou atmosféru a právě to nás na naší práci baví. Je krásné sledovat, jak Společenský dům ožívá a stává se místem, kde vznikají vzpomínky na důležité životní okamžiky.

Srpen nám přinesl také krásný a povedený závěr měsíce. O to větší radost máme, když vidíme, že si k nám nacházíte cestu a naše akce si společně s námi užíváte. A právě proto patří naše velké **PODĚKOVÁNÍ VÁM VŠEM!**

Děkujeme, že chodíte na naše akce, že nás podporujete a že se k nám vracíte. Velmi si vážíme každého, kdo přijde posedět, pobavit se, navštívit některou z našich akcí nebo si vybere naše prostory pro svůj výjimečný den.

Bez vás by Společenský dům nebyl tím, čím je. Díky vám žije. ♥

A co nás čeká dál?

12. září se zúčastníme Pivního pochodu ☞ a budeme moc rádi, když se zapojíte také. Přijďte si užít společný den, dobrou náladu a samozřejmě něco dobrého na osvěžení. Těšíme se na vás!

A už teď vás zveme také na **31. října**, kdy ve Společenském domě Radiměř přivítáme ochotnické divadlo s představením **Žebrácká opera**. ☹ **Vstupenky jsou již v prodeji** a zakoupit je můžete v provozních hodinách **pivnice U Mlýna**.

Děkujeme za krásný srpen a těšíme se na další společné akce a setkání. ♥

Za Společenský dům Radiměř & pivnice U Mlýna Lenka Klofandová

ZE ŽIVOTA RADIMĚŘSKÉHO MOTÝLÍHO KRÁLOVSTVÍ

2026 ROK PASTEVCŮ A PASTEVKYŇ

Rok 2026 je vyhlášen Valnou hromadou OSN jako Mezinárodní rok pastvin a pastevců. Pro ČSOP Arion u nás v Radiměři to sice neznamená žádnou výhodu, pastva je základní rutina. OSN má za cíl ukázat, že pastva je mnohem víc, než způsob, jak nakrmit zvířata. Po staletí pomáhala vytvářet krajinu, kterou dnes považujeme za samozřejmou. Je součástí našeho kulturního dědictví a pastevcí jsou vlastně její architekti. Bez jejich práce by řada otevřených strání postupně zarostla křovinami a lesem. Když tak nad tím přemýšlíme, všimli jste si, jak v krajině ubylo pastvin? Tento jev je znát také například na Slovensku, v Rumunsku či Albánii. Pro hrubou představu – za posledních 100 let se v České republice zmenšila výměra luk a pastvin přibližně o 134 tisíc hektarů (přibližně plocha celého okresu Svitavy). Část pozemků byla rozorána, jiné postupně zarostly náletovými dřevinami. Z pestré květnaté krajiny s bohatou mozaikou porostů se tak pomalu stává monotónní krajina určená pro velké hospodářské stroje. A s mizejícími pastvinami mizí i vhodná prostředí pro rostliny a živočichy, kteří jsou na pravidelném

hospodaření člověka po staletí existenčně závislí.

Pastevec proto není jen člověk, který hlídá ovce. Je to člověk, který každý den trochu rozhoduje o podobě živé krajiny. Letos na celý měsíc tento úděl v našem případě padl na jedinou osobu. Kluci odjeli pryč – Roman a Ladislav na dovolenou a Ondra za prací. Na pastvu tak zůstala Barča sama. Tedy pomáhali jí dva synové Bertrám (5 let) a Jindřich (2 roky), bez nich by to jednoduše nezvládla.

Tři stáda koní. Dvě stáda ovcí a koz. Rozpálené pastviny. Těžší podmínky než obvykle. Vody je letos potřeba opravdu hodně, je neuvěřitelné, kolik toho osm koní a třicítka ovcí a koz vypije. Je extrémně sucho. Tráva neroste tak, jak bychom potřebovali, a udržovat extenzivní pastvu není v takových podmínkách vůbec jednoduché. Zvířata nesmějí pastvinu vypást příliš, ale zároveň je potřeba využít každý kousek trávy, který vyroste. Je to trochu jako hospodařit s penězi, jen místo účtu s penězi máme louku a místo výdajů ovce a koně.

Do toho nám někdo ukradl vozík s nádrží na vodu, takže se voda musí vozit jinak, v menším objemu, a tedy častěji. Příroda a zloděj nám letos zkrátka připravili trochu složitější práci. Tráva přibývá pomalu, zvířata ji potřebují každý den a voda se sama do napajedel také nedopraví. Barča začala velmi rychle chápat význam slova logistika, protože do hry vstupují vrstevnice. Správně navržená trasa znamená ušetřené desítky minut. Naštěstí Barče zvířata nedělají další starosti a nekonají se žádné velké útoky. Možná je to počasím. V tomhle horku se nechce běhat nikomu. Když už se dá najít stín, je nejlepší v něm zůstat. Pohyb navíc není potřeba, a jestliže není potřeba, proč ho dělat? Ovce to pochopily rychle, kozy překvapivě také, o koních není potřeba mluvit. A tak stáda většinu dne spokojeně stojí nebo pomalu přecházejí po pastvině, hledají trochu trávy a hlavně stín. Barča mezitím vozí vodu, kontroluje ohradníky a přemýšlí, kde ještě nějaká tráva zbyla.

Černý s Berousem jsou na pastvině v České Rybné, nějakých 35 kilometrů od nás, když Černý začal kulhat a chvílemi chodil v podstatě jen po třech. Tak Barča usoudila, že bude lepší ho zavřít do boxu a sehnat veterináře. Sehnala si na půjčení přívěs v Litomyšli, další lidi na pomoc, řidiče s patřičným oprávněním (Majku s autem, protože Jeep byl zrovna v servisu), Ondrovu mamku, aby u ohrady pohlídala děti. Cesta Octavií vedla nejdříve do Litomyšle pro henger, potom ke koním, kde čekala Majka se svým silným autem. Holky přepřáhly henger za Majčino auto a vyrazily do ohrady pro Černého. Když holky přijely k pastvině s hrůzou v očích, jestli tam ten kůň vůbec ještě bude stát, tak Černý vykročil, jako by se nic nestalo. Bez náznaku kulhání. Holky celý cirkus zase rozpustily a jely domů. Nakonec se ukázalo, že šlo o absces v kopytě, který se mezitím provalil korunkou. Hodiny příprav, několik lidí, přívěs, silnější auto a výprava přes kus kraje, k tomu horku na padnutí. A Černý si mezitím problém vyřešil po svém. Letní idylka, na kterou bude Barča v zimě nepochybně láskyplně vzpomínat.

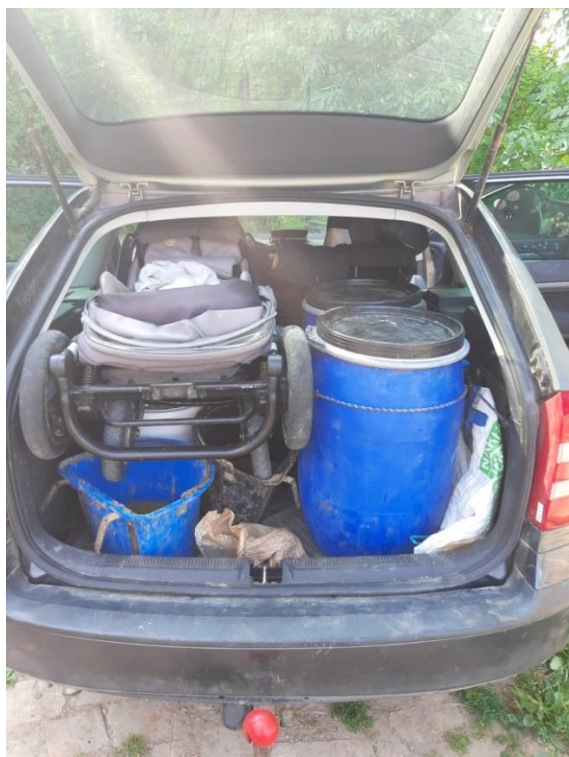
Pastva není jen o tom, že zvíře vypustíme do ohrady. Je to neustálé hledání rovnováhy mezi tím, co louka dokáže nabídnout, a tím, co stádo potřebuje. Správně vedená extenzivní pastva může pomáhat udržovat otevřenou a druhově pestrou krajinu, ale musí respektovat stav porostu, půdy i počasí. A právě letos nám počasí připomíná, že žádný plán není tak dobrý, aby ho nemohla změnit jedna pořádná série suchých dnů.

Zvířata se pasou, s trávou hospodaříme a naše kulturní krajina je hezká. Jenže aby taková

krajina zůstala, musí se o ni někdo starat, kulturní krajina nevzniká sama od sebe. Vzniká prací. Po generace. A když se to podaří, člověk vlastně ani nepozná, kolik práce za tím je. Jen vidí louku, ovce, koně, a hlavně krajinu, která pořád vypadá, jako by tu takhle byla odjakživa.

To je poslání ČSOP Arion, pojďte nám tedy 3.- 6. září pomoci na Radiměřské hrabošení. Tou dobou už mají koně a ovce velkou část práce za sebou, a nastupují lidé s hráběmi. Je čas úklidu boků a nedopasků, a když všechno klapne, bude možné vidět i kvetoucí hořečky (mimořádně – Český svaz ochránců přírody vyhlásil rok 2026 zrovna rokem hořců a hořečků).

ČSOP Arion

„ŠVÉDSKÁ JESKYNĚ“ NA ZÁPADNÍM KOPCI V RADIMĚŘI

Školní článek mé tety Elizabeth Hank (provdaná Linhart) Česká Radiměř 150 (dnes č. 263 paní Klofandová) z roku 1940, 2. třída měšťanské školy. Originál v archivu okresního muzea v Litomyšli. Poděkování patří Mgr. Josefu Kopeckému, který mi článek poskytnul. „Můj otcovský dům stojí pevně nahoře na Západním kopci (Westlbarg) a hledí na Svitavskou vyvýšeninu. Mnohé zlé a dobré časy táhly starým statkem! Za domem, kde začínají pole, stojí stará hruška. Ta kdyby mohla vyprávět! V období Třicetiletých válek táhli vesnicí divocí Švédové. Jeden sedlák, který jim šťastně unikl, se skryl v koruně naší polní hrušky. Švédové ho ale dopadli. Zle s tím člověkem zacházeli a přivázali jej k ocasu jednoho koně a táhli ho pryč. Strach ze smrti dodal tomu sedláku sílu, roztrhl řemen a zmizel v houští blízkého českého lesa. Švédové ho více nenašli. V podzemních jeskyních, které byly vykopány s velikou námahou, se tehdy štvaní lidé skrývali před trýzniteli, před švédskými ale také císařskými oddíly. Náš „Westlbarg“, který byl zbudován na skále z pískovcového kamene, měl z této doby pěknou skrýš. Když můj pradědeček v roce 1867 stavěl nový kravský chlív, musel zbourat jednu zeď a rozbit její základ. Pod tím objevil hluboký otvor s vysokými kamennými schody. Ty vedly do prostoru, odkud dále pokračovala chodba vytesaná ve skále 50 cm široká a 150cm vysoká. Chodba končila velikým prostorem, který měl propojení se sousedním statkem. Můj pradědeček tehdy našel v tomto místě jednu truhlu s hrncem plným měděných mincí a jeden plný lněný pytel hrachu. Hrách skrz ztrouchnivělý pytel již prorůstal. Truhla teprve na tomto místě byla sestavena, nebylo by možné v této velikosti ji v úzké chodbě do skrýše dostat. V roce 1887 přišli do našeho domu zase dělníci. Dům byl přestavován a při lámání kamenu opět na tyto místa narazili. Moji rodiče museli bohužel nechat vše zasypat. Předtím byl ale zaznamenán pláněk, neboť nechceme zapomenout na svědky veliké bídy a těžkých časů“. (Originál je uchován v archivu v Litomyšli, kopii mám k dispozici – pozn. překladatele) Potud článek mé tety Liesl. Pár poznámek ode mne: „Švédská jeskyně“ ve svém provedení připomíná tzv. „podzemní stáje“, které byly ve střední Evropě velmi rozšířené. Za největší rozkvět je považováno 12. a 13. století, rovněž v oné době, kdy se v Porýní, Francích a Švábsku získávali noví radiměřští osadníci. Proto se domnívám, že ta jeskyně na Westlbargu byla založena v době prvního osídlení - v hraniční oblasti to nebyla špatná investice. Ty měděné mince, které tam moji předkové našli, měly být datovány do období Třicetiletých válek. Byly odevzdány do Brna do Moravského muzea. Jednou musím zjistit, jestli tam ještě jsou. Jeskyně zřejmě sloužila obyvatelům statku jako skrýš před Švédy. Ovšem se zdá, že tak jak tak jim to dobrý konec nepřineslo. Poklad si již nikdy nemohli odnést. Zasypané chodby chránily tajemství více než dvě století. Co je známé, že můj předek Sebastian Hank statek v roce 1713 převzal. Toho času byl již sezdán s Catharinou, její tehdejší jméno neznáme. Svatbu jsem v radiměřské kronice nenašel. Ta se zřejmě konala před rokem 1705. Zdá se, že statek před tím obývala rodina Weissových. Je domněnka, že Sebastian statek převzal po svém tchánu. Syn Martin Hank se oženil 1718, musel se narodit před rokem 1700. Napínavé by bylo jeskyni hledat. S moderní technikou by to mělo být možné a podzemní spojení se sousední usedlostí „Barger“ lokalizovat. V Radiměři čeká ještě hodně dobrodružství!

Dr. Gunther Schulz

Přeložil: Karel Mauer

Vydává městys Radiměř, PSČ 569 07. Evidenční číslo MK ČR E 12032. Redakční rada: Ing. Eliška Novotná, e-mail pro příspěvky: radimersky.zpravodaj@seznam.cz. Příspěvky nejsou redakčně upravovány. Zpravodaj je v elektronické podobě k dispozici na webových stránkách obce www.obec-radimer.cz. Neprošlo jazykovou úpravou. E-mail: obec@obec-radimer.cz. Uzávěrka příštího čísla bude 20. září 2026

TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA RADIMĚŘ

FOTBALOVÉ

nábory
FOTBALISTŮ
A
FOTBALISTEK
ročníky 2012–2020

FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ
TJ RADIMĚŘ

ÚTERÝ
PÁTEK
od 17:00

trenér: Leopold Öhler

tel: 604 394 484

Nábory proběhnou za běžného tréninku malých fotbalistů.
Přijďte se s dětmi podívat a vyzkoušet.

Rozlosování podzimních soutěží TJ Radiměř fotbal

Datum	Den	Žáci U15	Muži
01.08.2026	sobota		Radiměř - Sebranice (17:30) Pohár OFS
08.08.2026	sobota		Radiměř - Jevíčko (17:00) Polička B - Radiměř (17:00)
15.08.2026	sobota		Radiměř - Čistá (17:00) Radiměř - Polička B (17:30) Pohár OFS
22.08.2026	sobota	Radiměř - Pomezí (14:30)	Opatov - Radiměř (17:00)
26.08.2026	středa		
29.08.2026	sobota		
30.08.2026	neděle	Svitavy B - Radiměř (10:00)	
02.09.2026	středa	Radiměř - Bystřé (17:15)	
06.09.2026	sobota	Radiměř - Opatov (14:30)	Radiměř - Sebranice (17:00)
13.09.2026	neděle	Hradec n.S. - Radiměř (10:00)	Pomezí - Radiměř (17:00)
20.09.2026	neděle	Radiměř - Trnávka (09:30)	Radiměř - Mladějov (16:30)
26.09.2026	sobota	Radiměř - Březová (13:30)	Radiměř - Třeňbařov (16:00)
03.10.2026	sobota	Boršov - Radiměř (13:30)	Boršov - Radiměř (16:00)
10.10.2026	sobota	Radiměř - Němčice (13:00)	Radiměř - Němčice (15:30)
17.10.2026	sobota	Čistá - Radiměř (10:00) <i>Autobus</i>	Cerekvice - Radiměř (15:30) <i>Autobus</i>
24.10.2026	sobota	Radiměř - Sebranice (12:00)	Radiměř - Dlouhá Loučka (14:30)
31.10.2026	sobota	Jevíčko - Radiměř (10:00) <i>Autobus</i>	
01.11.2026	neděle		Jaroměřice - Radiměř (14:00) <i>Autobus</i>

domácí zápas
 venkovní zápas

PIVNÍ POCHOD

12. 9. 2026

Start 11:00

Okruh dlouhý 18 km

START
Fotbalové hřiště
ve Vendolí

STARTOVNÉ
Dobrovolné
Každý obdrží
startovací kartu

CÍL
Hasičská zahrada
Vendolí

INFO
Navštívíme tyto hospůdky:

- Vendolská hospůdka
- U Dubu
- Hospůdka Žabka
- Pivnice u Mlýna

Po cestě vás budou čekat
dvě občerstvovací místa
na doplnění sil
(pivo, limo, něco na zub)

RAZÍTKO
V každé hospůdce
obdržíte razítko
na startovací kartičku

★ VEČERNÍ POSEZENÍ S DJ ★

Bysterský ochotnický spolek J. V. Kryšpína
vás srdečně zve na představení divadelní hry

Žebrácká opera

Autor: John Gay

Překlad: Jiří Valja

31.10. 2026 od 19hod

Společenský dům Městys Radiměř

VSTUPNÉ: 150kč

Vstupenky v prodeji od 10. 8. v pivnici U Mlýna

Info na tel 739 079 379

Město Bystré

Městys Radiměř